

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

Presentació

Aquest juliol la Universitat de Vic ens acollirà per celebrar les *XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català* en el marc de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes del Campus de la Torre dels Frares, amb la col·laboració de la Xarxa Vives d'Universitats.

Per a l'edició d'enguany hem preparat un programa centrat en el tractament de la traducció i de la literatura a les classes de català com a llengua estrangera, sense deixar de banda la necessària actualització d'eines i recursos didàctics per a l'aprenentatge de la llengua. En aquests àmbits, comptem amb professorat especialitzat de la Universitat de Vic i també de la Universitat irlandesa de Cork.

Per altra banda, continuem afavorint en aquestes *Jornades* la participació del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior, com deia l'any passat, perquè estem convençuts que la reflexió i el debat sobre diverses qüestions relacionades amb la vostra tasca docent són factors de cohesió i que faciliten la construcció d'un discurs a partir de les vostres aportacions. Per això, augmenta significativament la vostra participació, de la mà de les presentacions de les vostres experiències docents, sempre amb esperit innovador i pràctic, i dels tallers dinamitzats enguany per professorat d'universitats nord-americanes, a part de presentar-vos des de l'Àrea de Llengua i Universitats els recursos per al professorat del Parla.cat (*Aula mestra*), una novetat en línia indispensable al vostre abast. I, com a novetat, comptarem amb un nou format: les presentacions de pòsters sobre el creixement i la consolidació curricular dels estudis catalans en algunes universitats europees.

Si l'any passat celebràvem conjuntament l'efemèride de les XXV Jornades Internacionals per a professors de català, a la Universitat de Girona, enguany a Vic commemorem els 10 anys de l'Institut Ramon Llull, una dècada dedicada a la configuració i la consolidació de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior. Hem crescut quantitativament al llarg d'aquests anys, però sobretot hem crescut qualitativament, gràcies a l'esforç de les universitats a l'exterior amb docència d'estudis catalans, gràcies als responsables acadèmics d'aquestes universitats que han vetllat per aquesta consolidació, i gràcies a la dedicació i professionalitat dels centenars de professors de català que heu protagonitzat la docència de català a les universitats a l'exterior. Comptarem, en aquesta ocasió, amb la conferència inaugural del director de l'Institut Ramon Llull, Vicenç Villatoro, i amb la conferència de cloenda del degà de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes, Francesc Codina.

Malgrat el context d'austeritat pressupostària, des de l'Institut Ramon Llull considerem prioritària la formació del professorat. Per això, des del 2010, aquestes jornades es complementen amb jornades de formació més específiques organitzades fins ara a Manchester, Birmingham, Nàpols, Madrid i Barcelona, per garantir una bona formació del professorat d'estudis catalans a les universitats de fora del domini lingüístic.

Amb el desig de poder-nos-hi retrobar, rebeu una afectuosa salutació.

Andreu Bosch i Rodoreda
Director de l'Àrea de Llengua i Universitats

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

Dilluns
16

Universitat de Vic - Aula Magna
Campus Torre dels Frares · C. de la Laura, 13

15.30

Acreditació dels participants i lliurament de documentació.

16.30

Sessió inaugural

Jordi Montaña, rector de la Universitat de Vic
Vicenç Villatoro, director de l'Institut Ramon Llull
Andreu Bosch, director de l'Àrea de Llengua i Universitats

17.00

Conferència inaugural. *La projecció exterior i la vitalitat d'una cultura*

Vicenç Villatoro, director de l'Institut Ramon Llull

18.30

Rutes guiades per la ciutat de Vic

- Ruta literària de la novel·la "Laura a la ciutat dels Sants"
M. Carme Bernal i Carme Rubio, Universitat de Vic
- Ruta cultural per la ciutat de Vic
Oficina de Turisme de l'Ajuntament de Vic

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

Dimarts
17

Universitat de Vic
Campus Torre dels Frares · C. de la Laura, 13

09.30

Tallers (sessions paral·leles). Els participants s'han d'inscriure a dos tallers, un de 2/4 de 10 a 11 i l'altre de 2/4 de 12 a 1. El taller de didàctica de l'ensenyament de llengües estrangeres s'adreça al professorat de nova incorporació o amb poca experiència docent i tindrà una durada de 3 hores, de 2/4 de 10 a 1.

T1. Aula TS114. Conceptes clau en l'ensenyament de català com a llengua estrangera **Llorenç Comajoan, Universitat de Vic**

En aquest taller s'introduiran i es discutiran un recull de conceptes clau per als docents de català com a llengua estrangera (per exemple, enfocament i mètode, tasca, adquisició de llengües, interllengua, focus en la forma, negociació de significat, etc.). A partir de la discussió de la relació entre teoria i pràctica, es proposaran diferents activitats d'anàlisi i reflexió de la pràctica docent a l'aula de català com a llengua estrangera.

T2. Aula TS 115. El paper de la traducció a les classes de CLE **Helena Buffery, Universitat de Cork**

Després d'una presentació molt breu sobre aspectes del debat sobre el paper de la traducció a l'ensenyament de llengües estrangeres, introduint el marc teòric, ens centrarem en diferents tipus de tasques de traducció que puguin ser utilitzades a les classes de català com a llengua estrangera. Els exemples seran aplicables a diferents contextos educatius i es podran adaptar a diferents nivells d'aprenentatge. La sessió serà molt pràctica, orientada al desenvolupament de diverses estratègies didàctiques, perquè els participants aprenguin a escollir i treballar textos rellevants al seu propi context docent.

T3. Aula. Verdaguer, Maragall, Pla, Rodoreda: models per aprendre llengua **Mia Güell, Universitat de Vic**

L'objectiu d'aquest taller és facilitar estratègies didàctiques que constatin la importància de la literatura com a eina formativa i instructiva a l'hora d'aprendre català per part dels alumnes de nivell inicial (A1, A2) i nivell intermedi (B1). A partir de fragments d'obres d'aquests autors, de lectura fàcil i entenedora, pretenem que els estudiants descobreixin les beceroles lèxiques i morfològiques de la llengua i que els serveixin també per descobrir algunes de les realitats culturals que ens identifiquen com a país.

T4. Aula. Doble en català? **Francesc Fenollosa, ICE Universitat de València**

Aquest taller pretén fomentar l'ús oral del català en contextos informals a través d'una activitat lúdica i dinàmica com és el doblatge audiovisual. Facilita recursos per guanyar seguretat i fluïdesa a persones que el parlen o volen parlar-lo; motiva les que ja hi tenen interès, els transmet confiança i elimina prejudicis que sovint es donen entre no catalanoparlants ("no el parlo prou bé", "parlo amb molt accent", "faig moltes errades", "no m'entendran"...). Permet de comparar diferents registres i varietats lingüístiques, promou el català en l'àmbit audiovisual i fa més fàcil la seva comprensió en aquest entorn.

11.00

Pausa cafè

11.30

Repetició dels tallers

13.30

Dinar

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

Dimarts
17

Universitat de Vic - Aula Magna
Campus Torre dels Frares · C. de la Laura, 13

15.00

Presentacions del professorat

- Una proposta viable per a ensenyar un curs interdisciplinari de cultura, història, literatura i llengua catalanes

Elisabet Liminyana, Universitat de Florida

Davant la docència d'un semestre de cultura i llengua catalanes, amb una durada de 36 hores lectives, vam crear un curs interdisciplinari que també incloguera literatura i història. El contingut que es va tractar va ser ampli, des del segle XIII fins al XXI, i ens vam centrar en l'obra i l'aportació de 10 autors catalans. Vam impartir una hora de classe magistral i dues de tallers literaris i lingüístics a la setmana, combinat amb exposicions orals, lectures d'articles i resums dels estudiants. En aquesta presentació us explicarem els encerts, les mancances i les coses a millorar d'aquesta experiència docent.

- La traducció a l'aula: experiència didàctica a la Universitat de Sàsser

Emanuela Forgetta, Universitat de Sàsser

En aquesta comunicació pretenc compartir la meua experiència didàctica dels darrers tres anys a la Universitat de Sàsser com a docent de llengua i literatura catalanes. L'objectiu que ens havíem plantejat en l'ensenyament de llengua catalana i de literatura catalanes no era només el d'oferir un aprenentatge comunicatiu de la llengua, sinó també d'introduir els estudiants en la traducció de textos literaris catalans a la seva llengua. En aquesta presentació es detallaran els estudis que hi ha actualment a la Universitat de Sàsser: llengua catalana nivells A2 i B1; llengua i literatura catalanes (grau); literatura catalana (postgrau) i cursos pre-Erasmus. A més a més, reflexionarem sobre l'optimització de recursos per aprendre llengua i cultura a través de la traducció.

- Una "novel·la novel·la". Llegim *La plaça del Diamant* en un curs d'introducció a la cultura catalana.

Maria Dasca, Universitat de Brown

Aquesta presentació se centrarà en la manera com es pot abordar el comentari literari i lingüístic d'una novel·la, *La plaça del Diamant*, que els estudiants poden llegir en versió catalana o anglesa, en el programa d'un curs d'introducció a la cultura catalana especialment adreçat als que han previst fer una estada a Barcelona en el marc d'un programa acadèmic de la universitat.

- "Traducció literària: De l'aula a l'aparador i de l'aparador a l'aula"

Anna Cortils, Universitat de Lisboa

Pau Sanchis, Universitat de Zadar

Pau Bori, Universitat de Belgrad

Aquesta presentació es farà a tres bandes, perquè som tres professors de diferents universitats que desenvolupem projectes semblants en l'àmbit de la traducció literària. D'una banda, es presentarà breument la revista *Capicua*, un pont entre les lletres portugueses i catalanes i s'explicarà de quina manera es treballen els textos a l'aula. D'altra banda, els professors de Zadar i Belgrad explicaran com funcionen els tallers, seminaris o activitats de traducció literària que han comptat amb la participació d'estudiants o antics estudiants de català i com la traducció literària pot ser una sortida professional, així com la col·laboració amb els consells de redacció de revistes literàries com *Treći Trg* (Sèrbia) i *Quorum* (Croàcia). A més, tant en el projecte portuguès com en el de Croàcia i Sèrbia es pretén fer augmentar la presència de la literatura catalana en el món editorial d'aquest països. En aquest sentit, es presentaran resultats concrets com són la publicació de dos llibres de poesia, resultat de sengles seminaris: un a Sèrbia amb poemes d'Enric Casasses i Dolors Miquel, i l'altre a Croàcia amb poemes de Francesc Parcerisas i Laia Martínez, així com els tres números de *Capicua* publicats a Portugal.

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

17.00

Pausa

17.15

Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Balanç del curs 2011-2012 i orientacions per al curs 2012-2013

Andreu Bosch, director de l'Àrea de Llengua i Universitats

Sessió restringida al professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull

18.30

Reunions internes del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior.

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

Dimecres
18

Universitat de Vic
Campus Torre dels Frares · C. de la Laura, 13

09.30

Tallers (sessions paral·leles).

Els participants s'han d'inscriure a dos tallers, un de 2/4 de 10 a 11 i l'altre de 2/4 de 12 a 1.

T1. Aula TS114. Ara va de blocs. Com podem treure partit d'aquesta eina?

Alba Girons, Universitat de Georgetown

Feu servir blocs en els vostres cursos? No en feu servir, però teniu curiositat per descobrir-ne usos didàctics? Heus aquí una oportunitat per compartir "experiències tecnològiques", per reflexionar sobre els avantatges d'aquesta eina, i també per cercar solucions a les dificultats o reptes que sorgeixen a l'hora d'integrar blocs i microblocs als nostres cursos de llengua i cultura.

T2. Aula TS115. El rol del professor a l'aula de CLE

Elsa Úbeda, Universitat de Columbia

Aquest taller pretén estimular entre els assistents una reflexió sobre els diferents rols del professor a l'aula de CLE. Posarem en comú alguns dels models de professor que s'han discutit des del naixement dels mètodes comunicatius als anys 80 (professor com a guia, professor com a facilitador, professor com a co-aprenent, etc.), tot intentant analitzar quin d'ells ens condueix a una interacció el més significativa i productiva possible. A més de fomentar el debat sobre aquests i d'altres punts que hi puguin aparèixer, la sessió vol tenir un caràcter eminentment pràctic; per aquest motiu, comentarem i posarem en pràctica un grapat d'activitats que responguin a percepcions concretes del paper tant de professors com d'estudiants dins l'aula de llengua estrangera.

T3. Aula. Els jocs de rol a l'aula de CLE

Núria Dordal, Universitat de Califòrnia - Los Angeles

Els jocs de rol o simulacions són activitats que imiten la vida real i pretenen traspasar els límits de les quatre parets de l'aula per recrear situacions en les quals els alumnes representen un personatge, fan una dramatització. En aquest taller es treballaran aquest tipus d'activitats en el context de l'aula de CLE i aprendrem a crear, pas a pas, activitats de simulació que tinguin com a objectiu estimular i motivar els alumnes perquè siguin subjectes actius i creatius dins de l'aula.

T4. Aula. *Dit i fet!*: La metodologia de l'enfocament per tasques

Susanna Pérez Pàmies, Universitat de Colorado - Boulder

Aquest taller proposa una sèrie d'eines per preparar un programa de curs o pla docent a partir de la metodologia de l'enfocament per tasques. Està especialment dirigit a persones que ensenyin per primer cop i utilitzarà exemples de nivell bàsic de català. Es presentaran breument els principis teòrics de l'enfocament per tasques i es mostraran diversos procediments per aplicar-lo en el pla del dia (*lesson plan*), la unitat didàctica (*module*), i el pla docent (*syllabus*). És un taller pràctic en què els participants reflexionaran sobre com organitzar una unitat didàctica i, al final, presentaran un exemple.

11.00

Pausa cafè

11.30

Repetició dels tallers

13.00

Aula mestra: recursos per al professorat del Parla.cat
Ignasi Massaguer, Àrea de Llengua i Universitats

13.30

Dinar

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

Dimecres
18

Universitat de Vic - Aula Magna
Campus Torre dels Frares · C. de la Laura, 13

15.00

Projecte de traducció de l'Institut Ramon Llull
Ariadna Puiggené, Àrea de Llengua i Universitats
Neus Crisol, Àrea de Llengua i Universitats
Àrea de Literatura i Pensament

Presentació d'*Endrets. Geografia Literària dels Països Catalans* i del *Mapa Literari Català 2.0.*

Llorenç Soldevila, Universitat de Vic
Isabel Graña, Espais escrits. Xarxa del Patrimoni Literari Català

16.30

Pòsters. Estudis catalans a les universitats a l'exterior
Òscar Bernaus, Universitat de Leipzig
Jordi Gimeno, Universitat de Szeged
Rosó Gorgori, Universitat de Lille
Elisenda Marcer, Universitat de Birmingham
David Utrera, Universitat de Brno

17.00

Pausa

17.15

Reunió plenària del professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior.

XXVI Jornades Internacionals per a Professors de Català

Vic, 16, 17, 18 i 19 de juliol de 2012

Dijous
19

Universitat de Vic - Aula Magna
Campus Torre dels Frares · C. de la Laura, 13

09.30

Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior
Balanç del curs 2011-2012, suggeriments i propostes de futur

Professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior

Sessió restringida al professorat de la Xarxa universitària d'estudis catalans a l'exterior de l'Institut Ramon Llull

11.00

Pausa cafè

11.30

Conferència de cloenda

La literatura en l'ensenyament de la llengua.

Francesc Codina, degà de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic

Històricament, el treball a partir de textos literaris ha estat un element fonamental en l'ensenyament de la llengua. Tanmateix, de la segona meitat del segle XX ençà, la dimensió literària ha anat perdent pes en l'ensenyament tant de les llengües estrangeres com de la llengua pròpia. En els darrers temps, l'enfocament comunicatiu ha privilegiat altres àmbits de la pràctica lingüística (com ara el socioeconòmic, el lúdic, etc.). En contrast amb aquest fet, avui més que mai tothom reconeix l'impacte positiu de la lectura en l'ampliació dels coneixements lingüístics i en la millora de les habilitats comunicatives. En aquest context, la intervenció plantejarà la conveniència de recórrer a la literatura per a millorar l'ensenyament de la llengua, especialment en el cas d'aquelles llengües de cultura que, com la catalana, són relativament minoritàries, però alhora creadores i portadores d'un valuós patrimoni literari, amb una forta capacitat d'atracció.

12.30

Sessió de cloenda

Andreu Bosch, director de l'Àrea de Llengua i Universitats

Àlex Susanna, director adjunt de l'Institut Ramon Llull

Francesc Codina, degà de la Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes de la Universitat de Vic

